

EĞİTİM ve İNSANİ BİLİMLER DERĐİSİ

Teori ve Uygulama

Cilt: 8 / Sayı: 15 / Yaz 2017

JOURNAL OF EDUCATION and HUMANITIES

Theory and Practice

Vol: 8 / No: 15 / Summer 2017

ÖĐRET MEN ADAYLARININ
KAMU PERSONEL SEÇME SINAVINA (KPSS) İLİŞKİN
OLUŞTURDUKLARI GÖRSEL METAFORLAR

VISUAL METAPHORS CREATED BY PROSPECTIVE TEACHERS
WITH REGARDS TO PUBLIC PERSONNEL
SELECTION EXAMINATION (KPSS)

Sibel GÜVEN
Gizem ĐAK

ÖĞRETMEN ADAYLARININ KAMU PERSONEL SEÇME SINAVINA (KPSS) İLİŞKİN OLUŞTURDUKLARI GÖRSEL METAFORLAR¹

Sibel GÜVEN²

Gizem DAK³

Öz: Bu araştırma, öğretmen adaylarının Kamu Personel Seçme Sınavına (KPSS) ilişkin görüşlerini görsel metaforlar yolu ile belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesine son sınıf olarak devam eden ve KPSS sınavına hazırlanan 185'i kadın, 53'ü erkek olmak üzere toplam 238 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri 2016-2017 öğretim yılı güz yarısında toplanmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji, verilerin analizinde ise içerik analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma bulgularına dayalı olarak, süreç, gelecek ve öğretmen yetiştirme olmak üzere 3 temel kategoriye ulaşılmıştır. Süreç kategorisi 4 alt kategori olan engel, süreç, çalışmak ve para, gelecek kategorisi, rekabet, belirsizlik ve gelecek; son alt kategori olan öğretmen yetiştirme ise içerik, meslek, atanmak ve sınav alt kategorilerinden oluşmuştur. Araştırma, öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda kamu personel seçme sınavının öğretmen atamalarında gerekli olduğunu buna karşılık sınavın içerik olarak gereksiz birçok soru içerdiği, gereksiz bir rekabet ortamı oluşturduğu, geleceğe dönük belirsizlikler oluşturduğu, kaygı ve stres gibi faktörlerle birlikte yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilediği sonuçlarını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Görsel metafor, KPSS, Öğretmen adayı, Stres

Giriş

Toplumun refah seviyesine ulaştıran hamlelerin en önemlisi şüphesiz eğitimidir. Eğitim toplumun yapısını değiştiren ve ulusları kalkındıran dinamik bir süreç olarak kabul edilmekte, ayrıca, örgütlerin varlıklarını devam ettirebilmeleri ve gelişim izleyebilmeleri için eğitim, insanların en aktif olduğu alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye gerek çağ nüfusu, gerekse okullaşma oranları ve kalkınma planlarında hedeflenenin altında kalan okumaz-yazmaz nüfusu ile gelişmekte olan ülkelerin içinde yer almaktadır. Bu nedenle Türkiye'nin de çağdaş dünyada önemli yeri olan bir toplum olmayı hedeflemesi ve bugünden gerekli önlemleri alması yönünde atılacak en önemli adım yine eğitimden

1) 12. Uluslararası Eğitim Yönetimi kongresinde bildiri olarak sunulmuştur.

2) Yrd. Doç. Dr., Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, s_guven@comu.edu.tr

3) Bilişim Teknolojileri Öğretmeni, İstanbul Esenler Ayvalıdere Ortaokulu, gizemdak@gmail.com

geçmektedir (Oktay, 2010). Ülkemizin temel bir sorun olarak gördüğü konuların başında genç nesilleri nitelikli bir şekilde eğitmek ve yetiştirmek; hayata hazırlamak gelmektedir. Türkiye'nin sahip olduğu genç ve dinamik nüfusun nitelikli insan gücüne dönüştürülmesi ise eğitim sisteminin en önemli ögesi olan öğretmenler ile mümkündür. Bu kapsamda nitelikli öğretmenlerin varlığına gerek duyulmaktadır. Nitelikli öğretmenin varlığı ise nitelikli bir öğretmen yetiştirme ve atama sisteminden geçmektedir.

Türkiye'de öğretmenliğin ve öğretmen yetiştirmenin temel esasları anayasa, yasa ve yönetmeliklerle belirlenmiştir. Meslek olarak öğretmenlik 1739 sayılı Milli Eğitim Temel kanunu ile yasal bir tanıma kavuşmuş, bir öğretmenin sahip olması gereken nitelikler genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon olarak belirlenmiştir. Aldıkları 4 yıllık lisans eğitimi boyunca öğretmen adayları, kendi üniversitelerinin ölçme ve değerlendirme ölçütlerine göre ders hocaları tarafından değerlendirilirler. Eğitim sürecinin başarı ile tamamlanmasından sonra ise öğretmen adayları meslek hayatlarına başlamak ve mesleğe atanmak için merkezi olarak yürütülen sınavlara girmekle yükümlüdürler. Öğretmenlerin atamalarına ilişkin alan yazına bakıldığında, sınav ile ilk atamanın 1999 yılında Devlet Memurluk Sınavı (DMS) ile yapıldığı görülmektedir. DMS sınavı yılda bir kez yapılan içerik olarak ise genel kültür ve genel yetenek sorularından oluşan bir sınav olarak yapılmıştır. DMS 2001 yılında, Kurumlar için Merkezi Eleme Sınavı (KMS) olarak ismini ve niteliğini değiştirmiştir. KMS ilk ve son olarak 2001 yılında yapılmış olup 2002 yılında sınav, Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) adını almıştır. Kamu Personel Seçme sınavında Genel Kültür, Genel Yetenek ve Eğitim Bilimleri soruları yer alırken 2013 yılında ilk defa Öğretmenlik Alan Bilgisi testine de yer verilmiştir. KPSS'de başarılı olan öğretmen adayları kurumlara atanmakta, 1 yıl hizmet içi eğitim görerek "aday öğretmen" sıfatı ile öğretmenlik mesleğini icra etmektedirler. 2016 yılından itibaren farklı bir uygulama ile mülakat sistemi getirilmiş, KPSS puanı alındıktan sonra sözlü mülakatta da başarılı olma şartı aranmıştır. 2017 yılında yapılan son değişiklik ile sözleşmeli öğretmenlik yasası getirilmiştir. Bu yasaya göre başarılı olan sözleşmeli öğretmen atandığı kurumda 4 yıl çalıştıktan sonra bulunduğu kuruma kadrolu öğretmen olarak atanabilmektedir.

Bu süreçte öğretmen adaylarının hem lisans eğitimine devam etmeleri hem de bir yandan KPSS sınavına hazırlanmaları beklenmekte, bunun sonucunda ise öğretmen adayları stres ve kaygı durumları ile sürekli karşı karşıya kalmaktadır (Çakmak ve Hevedanlı, 2005). Stres, fiziksel, zihinsel yada duygusal yüklenmeler sonucu ortaya çıkan zorlanma ve gerilimler iken kaygı ise gerçek veya korku biçiminde kendini gösteren, gerçek ya da gerçek olmayan olaylar karşısında sergilenen tutum olarak tanımlanmaktadır (Altıntaş, 2014). Bir öğrencinin akademik başarısı ve akademik yeteneği, çalışma olanakları hem içsel hem de dışsal bir çok etkene bağlıdır. Bu etkenler zamanla öğrenci üzerinde strese neden olarak, onların üzerinde olumlu veya olumsuz bir takım sonuçlar doğurabilmektedir (Güven, 2016).

Karataş ve Güleş'e (2012) göre öğretmen adayları da sınavları kazanıp kazanamayacakları düşüncesi ile stres kaynaklı sorunlar yaşamaktadırlar. Oysaki öğretmenlik mesleği standartlaşmış bilgi ve yeterliliklerle kısıpaca alınamayacak kadar zengin ve verimli bir meslektir. Bu nedenle meslek olarak öğretmenliği icra edecek olan öğretmen adaylarının yetiştirilmesi ve atamalarında kendilerinin de bu sürecin içindeki temel yapı taşları olduğu unutulmamalıdır. Öğretmen adaylarının algı, tutum ve inançlarının incelenmesi öğretmen eğitimi çalışmalarının temel amaçlarından biri olmakla birlikte hizmet öncesi dönemdeki adayların inanç, eğilim ve mesleki uygulamalarını belirlemek profesyonel gelişimlerine katkı sağlamak açısından da önemlidir (Noyes, 2004, akt: Güveli ve diğerleri, 2011). Bu araştırma, yukarıda sayılan bilgilerden hareketle öğretmen adaylarının Kamu Personel Seçme Sınavına (KPSS) ilişkin görüşlerini görsel metaforlar yolu ile belirlemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

Bu araştırmada, nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik desen kullanılmıştır. Fenomenolojik desen, bir olgu üzerine odaklanır ve farkında olduğumuz ancak derinlemesine ya da ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için uygun bir zemin oluşturur (Creswell, 2007). Diğer bir deyişle, fenomenoloji, insanların bireysel olarak ya da birlikte yaşadıkları deneyimleri kendi yeterlikleri ve anlamlar dünyasında nasıl anlamlandırdıklarını ve zihinlerine nasıl transfer ettiklerini, insanların bir olguyu nasıl algıladıklarını, nasıl tarif ettiklerini, nasıl hatırladıklarını, nasıl değerlendirdiklerini ve diğer insanlara nasıl bir dil kullanarak aktardıklarını araştırır. Fenomenolojik araştırma, bireylerin kendi bakış açısından algı ve deneyimlerini ön plana çıkarmayı amaçladığı için (Saban ve Ersoy, 2016) bu araştırmada öğrencilerin KPSS ile ilgili görüşleri görseller ve metaforlar ile alınmış böylece konu ile ilgili deneyimlerine daha kolay ulaşılabilir istenmiştir.

Görsel metodolojiler, özellikle son yıllarda sosyal bilimlerde kullanılmaya başlanan farklı yöntemlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. 1970'lerin başlaması ile sosyal bilimlerdeki araştırmalar sosyal hayatı anlamlandırabilmek için farklı arayışlara yönelmişlerdir. Görseller, "görmenin kelimelerden önce başlaması" olarak anlamlandırılmış, (Berger, 1972) araştırma sorularını cevaplamanın bir yolu olarak yeni görseller oluşturmaya yönelik görsel kültürün bir ögesi olarak kullanılmaya başlanmıştır (Rose, 2007).

Metafor ve görsel metaforlar

Antik çağlardan beri kullanılan metaforlar, tarihsel olarak önce dil bilim ve felsefe alanlarında kullanılmaya başlanmış, günümüzde sanat, eğitim, edebiyat gibi bir çok alanda önem verilen bir konu haline gelmiştir (Kararımak ve Gülođlu, 2012). Aristo şöyle

demektedir: ‘Metaforun efendisi olmak en önemli şeydir. Metafor, dehanın göstergesidir çünkü iyi bir metafor, farklılıkların içindeki benzerliğin sezgisel olarak algılanmasını içerir. Sıradan kelimeler zaten bildiklerimizi iletirler, metaforlar yolu ile yeni şeylere tutunuruz’ (Akt. Rosenman, 2008). Gerçeğin ve yaşantının nasıl yorumlandığını göstermek için kullanılan metaforlar, 1980’ li yıllardan beri, özellikle Lakoff ve Johnson’un çalışmalarında vurgulandığı üzere “zihinsel metafor teorisi” olarak adlandırılan bir perspektiften doğmuşturlar (Güven ve Güven, 2009). Lakoff ve Johnson (2005)’a göre metafor, bir fenomeni/olguyu başka bir fenomene/olguya göre anlamlandırmaktır. Başlıca bir algı aracı olan metafor, bilinen bir alandan yeni/bilinmeyen bir alana bilgi transferini içerir. Denshire (2002) eğitim alanı ile ilgili çalışmalarda kullanılan metafor analizinin kişisel ve mesleki alanlar arasındaki ilişkiyi yapılandırmak için güçlü bir araç olduğunu ifade etmektedir (akt: Akgün, 2016). Metaforlar ile ilgili çalışmalar gelişimsel ve bireysel farklılıklara dayalı olarak nesnel ve olgular arasındaki benzerlik yapılarının yani şemalaştırma stillerinin nasıl kurulduğu ile ilişkilidir. Yaratıcılık ögesi ile paralel bir şekilde çalışarak farklılaşan düşünce yapılarını ortaya koymaktadırlar (Kogan ve diğerleri, 1980).

Bu nedenle insanlar günlük deneyimlerini farklı metotlarla ve farklı metaforlarla yansıtmaktadırlar. Keneddy (1982) görsel metaforlarla yaptığı araştırmalarda sadece kavramsal metaforların değil, görsel metaforların da metaforojik düzeyi çalıştırmaya yönelik olduklarını ortaya koymuştur. Özellikle psikologlar ve öğretmenler tarafından kullanılan bu metaforlar profesyonel gelişimi oldukça etkilemektedir. Görsel metaforlar, farklı imgeler yolu ile bireyin iç dünyasının nasıl şekillendiğini açıkça ortaya koyan ve bilişsel karşılaştırmanın görsel imgelere dayandığı, düşüncenin bilinen nesnelere çizilerek ifade edildiği metafor türleri olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Görseli ifade etme, gözünde canlandırma olarak da ele alınmakta, grafik tasarımı, reklamcılık, televizyon, mimarlık, yönetim ve son yıllarda eğitim gibi birçok alanda kullanılmaktadırlar (Lengler ve Eppler, 2007). Görünüşe göre düşünceyi dile getirme ve zihinsel süreçlerin yaratılmasında etkili bir yöntem olarak kullanılmaktadırlar. Goodman’ın teorisine göre (akt, James, 1985) her sembol görüldüğünün ötesinde bir anlam ifade eder. Görsel metaforlar, bilginin bilinçli bir modu olarak sunulurlar ve yorumlayıcı ya da açıklayıcı bir aktivite ayrıca, bireylerin yaşamları esnasında sahip oldukları zihinsel imgeleri açığa çıkarmada ve anlamada güçlü bir pedagojik araç olarak kullanılabilirlerdir.

Araştırmanın çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sınıf Eğitimi, Japonca Öğretmenliği, Beden Eğitimi Öğretmenliği, Okul Öncesi Eğitimi ve Almaca Öğretmenliği programlarında eğitimlerine son sınıf olarak devam eden ve KPSS sınavına hazırlanan 185’i kadın, 53’ü erkek olmak üzere toplam 238 öğretmen adayı

oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri 2016-2017 öğretim yılı güz yarısında dekanlıktan alınan izin doğrultusunda toplanmıştır.

Verilerin toplanması ve analiz edilmesi

Araştırmanın amacına uygun olarak, öğrencilerden KPSS’yi anlatan görseller çizmeleri ve görsellerin altına çizdikleri imgeleri “KPSS ... benzer, çünkü ...” ifadesi ile açıklamaları istenmiştir. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde içerik analizinden yararlanılmıştır. İçerik analizi ile veriler tanımlanır ve veriler içinde saklanan gerçekler derinlemesine ortaya çıkarılır. İçerik analizinde yapılan temel işlem birbirine benzeyen verileri belirli alt kategoriler çerçevesinde birleştirmek ve okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenlemektir. Öğrencilerin geliştirdikleri görsel metaforların analizine ilişkin çözümler, kâğıtların okunması ve sayfa numarası verilmesi, adlandırma ve kodlama, tasnif etme, kategori geliştirme ve yorumlama sıraları takip edilerek gerçekleştirilmiştir (Saban, 2005).

Öncelikli olarak katılımcıların görsel metaforları incelenmiş, kâğıtlara sayfa numaraları verilmiştir. 2. Aşamada katılımcıların zayıf yapılı (eksik olarak verilmiş, anlamsız ve karalama şeklinde olan kâğıtlar) metafor görsellerini içeren kâğıtların ayıklanmasından sonra toplam 168 geçerli görsel metafor elde edilmiştir. Tüm görselleri içeren “örnek metafor listesi” hazırlanmıştır. Bu liste ile tasnif aşaması tamamlanmıştır. Liste, iki temel amaca hizmet etmiştir: (1) Görsel metaforları bir kategori altında toplanmak, (2) Veri analiz sürecini kolaylaştırmak. Kategori geliştirme aşamasında, katılımcılar tarafından üretilen görsel metaforlar, kamu personeli seçme sınavına ilişkin sahip oldukları ortak özellikler bakımından metaforun konusu, metaforun kaynağı ve metaforun kaynağı ile konusu arasındaki ilişki bakımından analiz edilmiştir. Daha sonra her görsel metafor yükseköğretime ilişkin sahip olduğu perspektif bakımından belli bir alt kategori ile ilişkilendirilmiş, toplam 3 farklı kavramsal kategori oluşturulmuştur. Araştırmanın güvenilirliğinin sağlanması adına alan uzmanı bir öğretim üyesine öğrencilerin oluşturdukları görseller ve görseller altındaki çünkü ifadeleri okutturulmuş, araştırmacı ile uzmanın oluşturduğu kategori ve temalar karşılaştırılarak son hali verilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırma verilerinin çözümlemesinden elde edilen bulgular sunulmuştur. Tablo 1’de görsel metaforların alt kategori ve kategorilere göre frekans dağılımı verilmiştir.

Tablo 1. KPSS'ye ilişkin öğrenci görsel metaforlarının kategorilere göre dağılımı

Kategori	Alt Kategori	Metaforlar	Alt Kategoriyi Oluşturan Katılımcı Sayısı
Süreç	Stres	Yanardağ, kusan kadın, fırlayan beyin, intihar, sivilceler, stres	6
	Kaygı	Üzgün yüz (4), çalışmak zorunda olan insan, ayrılık, çalışan insan, çaresiz insan, depresyon, diplomalı çöpçü, ezik insan, Vasfiye teyze, ümitsizlik	13
	Engel	Kelepçe, engel (2), duvar (4), siyah duvar, ölüm işareti, işsizlik, maçta set, patenli fil, balyoz, ipte yürüyen cambaz, pranga	15
	Süreç	Uzun yol(5), tünel, köprü, sonu belirsiz yol (2), merdivenin en alt basamağı, sırat köprüsü (3), kapı, merdiven	15
	Çalışmak	Yarış atı, köprü(2), çalar saat, kitap (2), robot, koca kafa, zorunluluk, çalışmak(4), tek dişi kalmış canavar, hayatım (2), köle, yük işçisi	18
	Para	Hayat, dersane (2)	3
	Toplam		
Gelecek	Zorunluluk	Panik atak insan, zorla çalışan insan, kalın duvar, çukur, Zorunluluk (3)	5
	Rekabet	Yarış atı, koşu, adaletsizlik, haksızlık, ezilen öğrenciler, hırsızlık, mağdur, yarış (2), adam asmaca	10
	Belirsizlik	Çaresiz insan, engel, karanlık engel, nokta, mutlu yüz, mutsuz yüz(3), insan yüzü, karmaşa, belirsizlik, problem, aya atanan beyin	13
	Gelecek	Cellat, ameliyat, zehir, cinayet, girdap, haksızlık, atılacak kitap, isyan, kitapları yakmak, gelecek, adalet, dönüm noktası, işsizlik	13
Toplam			41
Öğretmen yetiştirme	İçerik	Başarısız insan, haksızlık, çark, gulyabani, hayalet, dağın tepesi, gereksiz işler müdürü, sarmal, dansöz, diken, alan bilgisi, şemsiye, donanımlı öğretmen, soru bankası, esasici öğretmen (2), çeşitlilik (2), fizik, kütüphane, okyanus	21
	Meslek	Öğretmen (6), ilk adım, sınıfta hoca, kitap (2), inşaat temeli	11
	Atanma	Nokta (2), olta, mutluluk (2), zirveye ulaşma, sınıf, Muş, dağ, atanma, halay, okul, gemi, evim, ödül	15
	Sınav	Ampul, kitap, etçil bitki, elma, şaşırın yüz, ÖSYM, at yarışı, ölüm işareti (2), hayat, kitaplar (2), başvuru, saat, canavar, duvar, bulmaca, sınav (2), terazi	20
Toplam			57

Tablo 1 incelendiğinde KPSS'ye ilişkin öğrenci görsel metaforlarının kategorilere göre dağılımının 4 kategoride toplandığı görülmektedir. Kategoriler içerdikleri alt kategoriler ve alt kategorileri oluşturan görsel metaforlar aşağıda sırası ile verilmiştir:

Süreç kategorisi

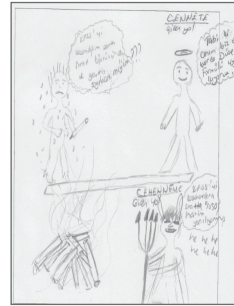
Süreç kategorisini toplamda 70 görsel metafor temsil etmektedir. Kategorideki başat görsel metafor imgeleri, yanardağ, kusan kadın, fırlayan beyin, intihar, sivilceler, stres metaforlarından oluşan “stres” alt kategorisi adı altında, üzgün yüz, çalışmak zorunda olan insan, ayrılık, çalışan insan, çaresiz insan, depresyon, diplomalı çöpçü, ezik insan, Vasfiye teyze, ümitsizlik görsel metaforlarından oluşan “Kaygı” alt kategorisi adı altında, kelepçe, engel, duvar, siyah duvar, ölüm işareti, işsizlik, maçta set, patenli fil, balyoz, ipte yürüyen cambaz, pranga görsel metaforlarından oluşan “Engel” alt kategorisi adı altında, uzun yol, tünel, köprü, sonu belirsiz yol, merdivenin en alt basamağı, sırat köprüsü, kapı, merdiven görsel metaforlarından oluşan “Süreç” alt kategorisi adı altında, yarış atı, köprü, çalar saat, kitap, robot, koca kafa, zorunluluk, çalışmak, tek dişi kalmış canavar, hayatım, köle, yük işçisi görsel metaforlarından oluşan “Çalışmak” alt kategorisi adı altında ve hayat ve dersane metaforlarından oluşan “Para” alt kategorisi adı altında toplanmıştır.

Bu kategoriyi oluşturan görsel metaforların temel özelliği, Kamu Personel Seçme Sınavının uzun bir süreç olması sonucunda karşılaşılan sorunları ele almalarıdır. Bu kategoriye ait bazı örnekler aşağıda verilmiştir:

Şekil 1. “Sırat köprüsü” görseli

Şekil 2. “Sırat köprüsü” görseli

Gelecek kategorisi

Gelecek kategorisini toplamda 41 görsel metafor temsil etmektedir. Kategorideki başat görsel metafor imgeleri; panik atak insan, zorla çalışan insan, kalın duvar, çukur, zorunluluk görsel metaforlarından oluşan “Zorunluluk” alt kategorisi adı altında, yarış atı, koşu, adaletsizlik, haksızlık, ezilen öğrenciler, hırsızlık, mağdur, yarış, adam asmaca görsel metaforlarından oluşan “Rekabet” alt kategorisi adı altında, çaresiz insan, engel, karanlık engel, nokta, mutlu yüz, mutsuz yüz, insan yüzü, karmaşa, belirsizlik, problem, aya atanan beyin görsel metaforlarından oluşan “Belirsizlik” alt kategorisi ve cellat, ameliyat, zehir, cinayet, girdap, haksızlık, atılacak kitap, isyan, kitapları yakmak, gelecek, adalet, dönüm noktası,

işsizlik görsel metaforlarından oluşan “Gelecek” alt kategorisi adı altında toplanmıştır. Bu kategoriyi oluşturan görsel metaforların temel özelliği, Kamu Personel Seçme Sınavının öğrencilerin geleceklerini şekillendiren bir sınav olduğunu, meslek hayatlarına atanmak için sınavın başarılmasının zorunluluk olarak kabul edildiği bu nedenle de rekabet ortamının yaşandığını yansıtmalarıdır. Bu kategoriye ait bazı örnekler aşağıda verilmiştir:

Şekil 3. “Adaletsizlik” görseli

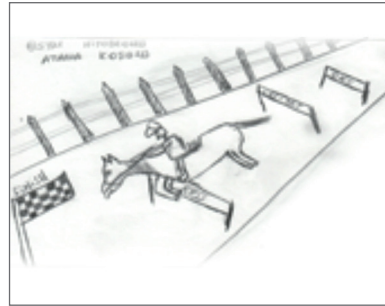
Şekil 4. “Adam asmaca” görseli

Şekil 5. “Cinayet” görseli

Şekil 6. “Yarış” görseli

Öğretmen yetiştirme

Öğretmen Yetiştirme kategorisini toplamda 57 görsel metafor temsil etmektedir. Kategorideki başat görsel metafor imgeleri, başarısız insan, haksızlık, çark, gulyabani, hayalet, dağın tepesi, gereksiz işler müdürü, sarmal, dansöz, diken, alan bilgisi, şemsiye, donanımlı öğretmen, soru bankası, esasici öğretmen, çeşitlilik, fizik, kütüphane, okyanus görsel metaforlarından oluşan “İçerik” alt kategorisi adı altında, öğretmen, ilk adım, sınıfta hoca, kitap, inşaat temeli görsel metaforlarından oluşan “Meslek” alt kategorisi adı altında, nokta, olta, mutluluk, zirveye ulaşma, sınıf, dağ, atanma, halay, okul, gemi, evim ve ödül görsel metaforlarından oluşan “Atanma” alt kategorisi adı altında ve ampul, kitap, etçil bitki, elma, şaşırın yüz, ÖSYM, at yarışı, ölüm işareti, hayat, kitaplar, başvuru, saat, canavar, duvar, bulmaca, sınav, terazi görsel metaforlarından oluşan “Sınav” alt kategorisi adı

altında toplanmıştır. Bu kategoriyi oluşturan görsel metaforların temel özelliği öğrencilerin, Kamu Personel Seçme Sınavı içeriğinin üniversitede görülen derslerle uyumlu olmadığı ve bir sınavla hayatlarını şekillendirmek zorunda kaldıklarını ifade etmiş olmalarıdır. Bu kategoride yer alan görsel metaforlar ayrıca KPSS sınavının öğretmenlik mesleğine açılan ilk basamak olduğunu da göstermektedirler. Bu kategoriye ait bazı örnekler aşağıda verilmiştir:

Şekil 7. “Kitaplar” görseli

Şekil 8. “Girdap” görseli

Sonuç ve tartışma

Türkiye’de öğretmen olmak isteyen tüm öğretmen adayları en az dört yıllık bir üniversite eğitimi ardından, KPSS olarak adlandırılan bir sınava girmek durumundadırlar (OSYM, 2007). KPSS, merkezi bir sınav olma (high examination) özelliği taşıyan sınavlardan biridir. Merkezi sınavlar, öğrenciler, öğretmenler ve okullar hakkında eğitsel karar veren yapılar olarak kullanılmaktadırlar (Aysel, 2012). Bu sınavlar etkili sonuç vermelerine ve ulusal dengeyi sağlamalarına rağmen genelde, uzun dönemli öğrenme sağlamayan, motivasyonu düşüren testler olarak karşımıza çıkmaktadırlar (Morrison ve Tang, 2002). Ayrıca bu tür sınavlar, başarıyı şekillendirmekte adayları kaygı ve stres gibi olumsuz durumlarla karşı karşıya bırakmaktadır (Unesco, 2016; Wang ve Browns, 2014). Buradan hareketle, öğretmen adaylarının KPSS’ye ilişkin görüşlerini görsel metaforlar yolu ile belirlemeyi amaçlayan bu araştırmanın bulgularına dayalı olarak ortaya koyulan sonuçlar aşağıda sıralanmıştır. KPSS’ye ilişkin öğrencilerin oluşturdukları görsel metaforlar 3 kategoride toplanmıştır.

İlk kategori stres, kaygı, engel, süreç, çalışmak ve para alt kategorilerinden oluşan “süreç” kategorisi olarak oluşturulmuştur. Buradaki görsel metaforların ortak özellikleri, araştırmaya katılan öğrencilerin KPSS’yi uzun bir süreç olarak görmeleridir. KPSS’ye hazırlanan öğrenciler, lisans eğitimlerinin son iki yılını hem lisans derslerini geçmek için uğraşarak hem de KPSS’ye hazırlanarak geçirmektedirler. Özellikle 2015 yılında KPSS’nin ilk ayağının mayıs ayına alınması öğrencilerin sınava hazırlanmak için ayırması gereken zaman diliminin öne çekilmesine neden olmuştur. Günümüzde üniversitelerin eğitim fakültelerinde büyük umutlarla eğitim gören ve idealist bir yapı ile yetişen öğretmen

adayları, lisans hayatlarının 3. sınıfa geldiklerinde KPSS'ye hazırlanmaya başlamaktadırlar. Bu süreçte adaylar lisans eğitimlerini, sosyal yaşamlarını ve KPSS çalışmalarını bir arada yürütmeye çalışarak adeta psikolojik bir çöküş yaşamaktadır. Bu alanda yapılan bir çok araştırmaya göre öğretmen adayları (Kuran, 2012), KPSS'ye hazırlık sürecinde yüksek kaygı ve stres gibi olumsuz bir çok faktörle karşı karşıya gelmektedir. Özellikle öğretmen adaylarının yaşadıkları bu kaygının hem bilişsel hem de duyuşsal alana etki ettiği görülmektedir. Öğretmen adayları, KPSS'nin objektif olmadığını, güncellikten yoksun bir sınav olarak sürekli kendini tekrar ettiğini, kendilerinin ruh sağlıklarını anlamlı ölçüde olumsuz etkilediğini ifade etmişlerdir (Kuran, 2012). Adaylar kendilerini, öğretmenlik mesleğine değil de KPSS'ye hazırladıkları düşüncesi nedeniyle fakültedeki derslerinin ve başarılarının düştüğünü, sadece sınav odaklı bir eğitime kendilerini şartlandıklarını dile getirmişlerdir. Bu nedenle öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu KPSS'ye hazırlanırken dersane ve kurs gibi destekleyici etkinliklere ihtiyaç duymaktadır. Sınava hazırlanırken adayların yaşadığı sorunlarda kaygı, çalışmaya isteksizlik, sıkıntı, çabuk unutma da takip etmektedir. Sınava hazırlık sürecinde ise baş- mide ağrısı, uykusuzluk, iştahsızlık, aşırı yemek yeme gibi fiziksel sorunlarla da başa çıkmaya çalışmaktadırlar (Kuran, 2012). Burada sayılan tüm bulgular mevcut araştırmanın bulguları ile paralellik göstermektedir.

İkinci kategori, zorunluluk, rekabet, gelecek ve belirsizlik alt kategorilerinden oluşan "gelecek" kategorisi olarak oluşturulmuştur. Bu kategorinin özelliği, öğrencilerin KPSS'yi lisans hayatlarından sonraki gelecek planlarında ve özellikle de meslek sahibi olabilmek için gerçekleştirilmesi zorunlu olan bir olgu olarak görmeleridir. Çünkü bir öğretmen adayının mesleğe başlayabilmesi ve öğretmen olarak atanabilmesi KPSS'den iyi bir skor alması ve sonrasında yapılacak mülakat sınavından başarılı olması ile mümkündür. KPSS sınavının sıralama esasına dayanması, öğrencilerin bir net fazla yapmaları ile kendilerini diğer adayların önüne geçebileceği düşüncesi ile rekabet ortamının doğmasına neden olmuştur. Az sayıda atama yapılması fakat bunun aksine atama bekleyen öğretmen adaylarının giderek artması rekabeti arttıran diğer bir etken olarak karşımıza çıkmıştır. Araştırmada ulaşılan bu sonuçlar, Şahin'in (2011), KPSS'nin öğrencilerin psikolojilerini bozduğu ve atamaların bu sınava bağlı olmasının kendilerini sosyallikten uzaklaştırdığı sonucu ile paralellik göstermektedir. Ayrıca bu araştırma, öğrencilerin bu sınavla ilgili eksiklikleri saptamaları ve farkındalıklarının bu sistemle ne kadar iç içe olduklarını da göstermektedir. Gündoğdu, Çimen ve Turan (2008) ise adayların sınav sonuçlarının geleceklerini etkilediğini, KPSS'ye çalışmanın onları ruhen yıpratıldığını belirtmişlerdir. 4. Sınıftaki öğretmen adaylarının 3. Sınıftaki öğretmen adaylarına göre daha fazla kaygılı olduğu da Gündoğdu, Çimen ve Turan'ın (2008) ulaştığı diğer bir sonuçtur.

Son kategori ise öğretmen yetiştirme olarak oluşturulmuş ve içerik, meslek, atanma ve sınav alt kategorilerinden meydana gelmiştir. Yatırımların en önemlisi, insan üzerine

yapılan yatırımdır. Bu nedenle ileride çeşitli kurumlarda görev yapacak öğretmenlerin alan ve meslek bilgisi yanında görgü ve kültür düzeyi yönünden de iyi yetişmiş olmaları gerekmektedir (Oğuz ve diğerleri, 2010). Buradan hareketle, KPSS sınavı içerik olarak oldukça geniş bir bilgi ve konu birikimini ölçecek şekilde düzenlenmektedir. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda öğretmen olmak için alan bilgisi, pedagojik formasyon ve genel kültür olmak üzere üç temel şart kabul edilmiştir ve bu uygulama 1973'ten günümüze kadar da uygulanmıştır (Baysal ve Ada, 2015). Bu da öğrencilerin sınava hazırlık sürecinde geniş bir bilgi donanımına sahip olmalarını gerektirmiştir. Eğitim fakültelerinde verilen dersler teorik ağırlıklı sunulmaktadır. Öğrenciler de bu nedenle lisans dersleri ve KPSS arasında kalmış, bir tarafta not kayısı bir tarafta atanma kaygısı ile mesleğe karamsar bakmaya başlamıştır. Alan yazına bakıldığında 3. ve 4. sınıflardaki öğretmen adaylarının, KPSS'yi önemli gördükleri fakat sınava ilişkin olumsuz düşünceler taşımadıkları ve sınavın öğretmen seçmeye yönelik nitelikli bir sınav olmadığını ifade ettikleri görülmektedir (Kuran, 2012). Şimşek ve Akgün (2014), bazı öğretmen adaylarının KPSS'nin mesleğe başlayabilmek için gerekli olmadığını düşündüklerini ortaya koymakla birlikte, öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğunun ise KPSS'nin atanmak için gerekli bir sınav olduğu, şeklinde görüş beyan ettiklerini ifade etmektedirler. Eraslan (2004)'a göre KPSS sadece bilişsel boyutta ölçüm yapmakta olup ezberci bireyler tarafından başarılabilen bir sınav niteliğindedir.

Sonuç olarak bu araştırma ile öğrencilerin KPSS'ye ilişkin oluşturdukları görsel metaforlardan yola çıkarak onların sınavla ilgili düşünceleri ve yaşantılarına sınavın nasıl etki ettiğine dair bulgular göstermiştir ki KPSS sınavı mesleğe başlayabilmek için gerekli ve zorunlu olan bir sınavdır. KPSS'nin içerik olarak farklı alanlarda bilgi donanımı gerektirmesi, sınava hazırlanan öğrenciler için kaygı ve strese neden olmaktadır. Ayrıca öğrenciler sınavdan elde edecekleri yüksek skorların mülakat sürecini de etkileyeceği farkındalığı ile de karşı karşıya kalmaları rekabet ortamının lisans öğrenimine kadar inmesine neden olmaktadır.

Öğretmen adaylarının KPSS'ye yönelik tutumlarının daha sağlıklı şekilde ölçülmesine yönelik etkili ölçme araçlarının geliştirilmesi önerilebilir. Ayrıca, 2016 yılından itibaren uygulanmaya başlanan mülakat sürecinin öğrencilerin KPSS ve öğretmen atama sistemi konusundaki bakış açılarına etkisi de araştırılabilir.

Kaynakça

- Akgün, E. (2016). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının “Çocuk” ve “Okul Öncesi Öğretmeni” Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(4), 1652-1672.
- Aküzüm, C., Demirkol, M., Ekici, Ö., & Talu, M. (2015). Öğretmen Adaylarının KPSS Öğretmenlik Alan Bilgisi Sınavına İlişkin Görüşleri, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 18, 331-344.
- Atav, S., & Sönmez, S. (2013). Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS)'ne İlişkin Görüşleri, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı (1), 2-13.
- Aysel, T. (2012). *An Exploration Of The Effects Of High-Stakes Examinations On The Teaching And Learning Of Mathematics In Post-Primary Education In Ireland And Turkey*, Thesis Submitted In Candidacy For The Degree Of Doctor Of Philosophy At The National University Of Ireland Maynooth.
- Başkan, Z., & Alev, N. (2009). Kamu Personeli Seçme Sınavında (KPSS) Çıkan Soruların Öğretmenlik Meslek Derslerine Göre Kapsam Geçerliği, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 29-49.
- Baştürk, R. (2007). Kamu Personeli Seçme Sınavına Hazırlanan Öğretmen Adaylarının Sınav Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 163-176.
- Baysal, Z.N., & Ada, S. (2015). *Dünden Bugüne Türk Eğitim Sistemi ve Yapısı*, Ankara: Pegem.
- Berger, J. (1972) *Ways Of Seeing*, BBS series, London.
- Çakmak, Ö. & Hevedanlı, M. (2005). Eğitim ve Fen-Edebiyat Fakülteleri Biyoloji Bölümü Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, (4)14, 115–127.
- Çetin, Ş. (2013). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) Yönelik Kaygılarının İncelenmesi, *Milli Eğitim Dergisi*, 197, 158-168.
- Döş, İ., & Sağır, M. (2012). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Atanma Durumuna İlişkin Algıları. *7. Ulusal Eğitim Yönetimi Kongresi*, Malatya
- Erarslan, L. (2004). Öğretmenlik Mesleğine Girişte Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) Yönteminin Değerlendirilmesi, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 1 (1), 1-31.
- <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/167/167>
- Erdem, E., & Soylu, Y. (2013). Öğretmen Adaylarının KPSS ve Alan Sınavına İlişkin Görüşleri, *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4, 223-236.
- Gündoğdu, K., Çimen, N., & Turan, S. (2008). Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) İlişkin Görüşleri, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 35-43.
- Güveli, E., & diğerleri (2011) Sınıf Öğretmeni Adaylarının Maalt Kategoritik Kavramına Yönelik Metafor Algıları, *Turkish Journal of Computer and Maalt Kategoritics Education*, Vol.2, No:2, 140-159
- Güven, B., & Güven, S. (2009), İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Metafor Oluşturma Becerilerine İlişkin Nicel Bir İnceleme, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17 (2), 503-512.
- James, T. W. (1985) *An Exposition of Visiual Metaphor*, *A Doctoral Thesis in Art Education*, *The Pensylvansa State University*, USA.
- Kablan, Z., & Turan, H. (2006). Öğretmenlik Mesleğine Girişte Kullanılan Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) Hakkında Öğretmen Adaylarının Görüşleri. *XV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, *Muğla Üniversitesi*, Muğla.

- Karaca, E. (2011). Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı'na (KPSS) Yönelik Tutumları, *Akademik Bakış Dergisi*, 23, 1-18.
- Karataş, S., & Güleş, S. (2013). Evaluation of the selection exam for civil servants (KPSS) from pre-service teachers' perspectives, *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*, 6(1), 102-119.
- Kararımkar, Ö., & Gülođlu, B. (2012). Metafor: Danışan ve Psikolojik Danışman Arasındaki Köprü, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (37), 122-135.
- Kogan, N., Connor, K., Gross, A., & Fava, A. (1980) Understanding Visual Metaphor: Development and Individual Differences, *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 1, 1-78.
- Kuran, K., (2012). Öğretmen Adaylarının KPSS Kursu Veren Dersanelere ve KPSS'ye İlişkin Görüşleri, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18, 143-157.
- Lakoff, G., & Johnson, M. (2005). *Metaforlar Hayat, Anlam ve Dil*. G. Y. Demir (Çev.). İstanbul: Paradigma.
- Lengler, R., & Eppler, M. J. (2007). Towards A Periodic Table Of Visualization Methods For Management, http://www.visual-litreach.org/periodic_table, erişim: 29.06.2014
- Morrison, K., & Tang Fun Hei, J. (2002). Testing to Destruction: A Problem IN A Small State. *Assessment in Education*, 9-3, 289-317.
- Özkan, R., & Pektaş, S. (2011). Eğitim Fakültesinde Son Sınıf Öğrencilerinden Mezuniyet Başarı Notları İle KPSS Puanları Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma (Eğitim Fakültesi Örneđi). *TÜBAR*. 30, 269-281.
- Oğuz, O., Oktay, A., & Ayhan, H. (2010) *21. Yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitim Sistemi* (2. Baskı), Ankara: Pegem.
- Okçu, V., & Çelik, H. (2011). Öğretmen Adaylarının KPSS'ye İlişkin Görüşlerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarına Etkisi, *The International Journal Of Research In Teacher Education*, 2 (1), 30-54.
- Rose, G. (2007) *Visual Methodologies: An Introduction To The Interpretation Of Visual Materials*, (2nd edition), Sage Publication: USA.
- Saban, A., & Ersoy, A. (2016) *Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri*, Ankara: Anı.
- Sezgin, F., & Duran, E. (2011). Kamu Personeli Seçme Sınavı'nın (KPSS) Öğretmen Adaylarının Akademik ve Sosyal Yaşantılarına Yansımaları, *TSA*, 3, 9-21.
- Şimşek, N., & Akgün, İ. (2014). Sosyal Bilimler Öğretmen Adaylarının KPSS Öğretmenlik Alan Bilgisi Sınavına (ÖABS) Yönelik Görüşleri, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, 82-100.
- Tösten, R., Elçiçek, Z., & Kılıç, M. (2012). İlköğretim Öğretmenlerinin Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi (Kars ili örneği), *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4, 110-122.
- UNESCO. (2016). *Happy Schools: A Framework For Learner Well-Being In The Asia Pacific*. <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002441/244140E.pdf> (Accessed 2 November 2016).
- Wang, Z. & Brown, G. (2014). Hong Kong Tertiary Students' Conceptions Of Assessment Of Academic Ability, *Higher Education Research and Development*, 5, 1063-1077.
- Yılmaz, M. & Yaşar, Z. (2016). Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) Yönelik Algıları, *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 644-651.

VISUAL METAPHORS CREATED BY PROSPECTIVE TEACHERS WITH REGARDS TO PUBLIC PERSONNEL SELECTION EXAMINATION (KPSS)

Extended abstract

Introduction

One of the main problems in Turkey is to educate and prepare the rising generation for life properly. Transforming the young and dynamic population that Turkey has into a qualified work force is only possible thanks to teachers that are considered the most important element of the education system. Basic principles of being a teacher and teaching education in Turkey are determined by constitution, laws, and regulations. Teaching as a profession has become legal with the national education basic law no. 1739, and the qualifications required for being a teacher have been determined as having general knowledge, specific content education, and pedagogical formation. Each teacher candidate has to take Public Personnel Selection Examination (KPSS) exam in order to become a teacher in a public school. Prospective teachers are expected to continue their bachelor education and prepare for KPSS exam, resulting in an anxiety state (Çakmak ve Hevedanlı, 2005). So, it should not be forgotten that prospective teachers themselves are constituent in the process of education and appointment. Inspecting the perception, attitudes and beliefs of prospective teachers should be one of the main aims of teacher training. Inspecting the beliefs, tendencies and professional practices of prospective teachers in the pre-service period is also important with regards to contributing to their professional development (Noyes, 2004; akt: Güveli and others, 2011). With reference to the information given above, this study aims at getting the opinions of the prospective teachers about KPSS by employing a visual metaphor method (Creswell, 2007).

Method

Metaphors used to show how reality and living are interpreted were born from a perspective which is called “cognitive metaphor theory” as emphasized especially in the studies of Lakoff and Johnson since 1980s (Güven and Güven, 2009). Metaphor, according to Lakoff and Johnson (2005), is interpreting a phenomenon/fact vis-à-vis another phenomenon/fact. For this reason, people reflect their daily experiences by different methods and different metaphors. In his studies conducted by visual metaphors, Keneddy (1982) found out that not only the cognitive metaphors, but also the visual metaphors aim at employing metaphoric levels. These metaphors that are used especially by psychologists and teachers highly affect professional development. Visual metaphors manifest how an individual’s inner world is shaped by different images. In visual metaphors, cognitive comparisons are based on visual images, and opinions are expressed by being drawn with known objects.

Participants

Participants of this study include prospective teachers who are preparing for KPSS in different departments such as Primary School Education, Early Childhood Education, Japanese Language Teaching, German Language Teaching and Physical Education and Sports Teaching at Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Education. Of the 238 participants in total, 185 are female and 53 are male. The data were collected with the permission of the deanship in 2016-17 winter semester.

Collection and analysis of the data

As fitting the purpose of the study, students were asked to draw pictures describing KPSS and explain their drawings with words such as “KPSS resembles to ... because ...”. Content analysis method was used to evaluate the collected data. Thanks to the content analysis method, the data can be identified and hidden truths are revealed in-depth. The main operation in content analysis is bringing similar data together within the frame of certain sub-categories and arranging them in a way that the reader can understand easily. Decoding the visual metaphors created by the students was done by reading and enumerating the papers, naming and coding, sorting, categorizing and interpreting, respectively (Saban, 2005).

Result and discussion

Visual metaphors created by the students with regards to KPSS are gathered under three categories. The first category “process” consists of sub-categories such as stress, anxiety, obstacle, working and money. The common characteristic of these visual metaphors is that the participant students see KPSS as a long process. Students preparing for KPSS spend their last two years in bachelor education trying to pass their courses and preparing for KPSS at the same time. The second category “future” consists of sub-categories such as obligation, competition, future and uncertainty. The characteristic of this category is that students see KPSS as an obligation to have a profession after their bachelor education. A prospective teacher first has to get a good score in KPSS and then do well in the interview in order to start the profession and be appointed as a teacher. The last category “teacher training” consists of sub-categories such as content, profession, exam, and teacher appointments.

The visual metaphors created by the students with regards to KPSS, and the data showing their opinions and how KPSS affects their lives have shown that KPSS is a necessary and obligatory exam to be able to start the profession. KPSS requires knowledge in different areas, and this causes stress and anxiety in the students preparing for the exam. Also, students know that scoring high in the exam will affect the following interview period and as a result the competition starts in the very early steps of the bachelor education. In order to be able to determine the attitudes and opinions of the prospective teachers about KPSS wholesomely, more effective determination instruments can be developed. Besides, how this interview period which has been applied since 2016 affects the attitudes of the students towards KPSS and teacher appointment system can be investigated, as well.